

นานา...นำรู้จากเอกสารจดหมายเหตุ

เรื่อง พระยาเฉลิมอากาศ นักบินไทยหมายเลข ๑

ก้าวแรกก่อนรับราชการ

พลอากาศโท พระยาเฉลิมอากาศ (สุณี/สุณี สุวรรณประทีป) เกิดที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๔๓๐ เป็นบุตรคนที่หนึ่งของหลวงอนุกุลราชกิจ (ทอง สุวรรณประทีป) กับนางอรุณ สุวรรณประทีป

ในปี พ.ศ. ๒๔๓๘ บิดาได้ส่งไปเรียนที่โรงเรียนวัดจักรวรรดิราชาวาส (วัดสามปลื้ม) ต่อมาเข้าเรียนโรงเรียนมหานุกูลธรรม โรงเรียนสวนกุหลาบ โรงเรียนนายร้อยทหารบก ตามลำดับ จนกระทั่งปี พ.ศ. ๒๔๔๘ ได้รับราชการเป็นนายร้อยตรี และเติบโตในราชการเรื่อยมา จนในวันที่ ๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๕๔ ได้ยศเป็นนายพันตรี หลวงศักดิ์ศัลยาวุธ

ก้าวเข้าสู่วงการการบิน

ในปีพ.ศ. ๒๔๕๔ ชาวตะวันตกได้นำเครื่องบินใบพัดมาแสดงการบินที่สนามม้าสระปทุมและได้เชิญทหารไทยขึ้นเครื่องทดลองบิน พันตรีหลวงศักดิ์ศัลยาวุธ จึงขึ้นเป็นคนแรกเมื่อลงจากเครื่องบินได้กล่าวว่า “เมื่อเครื่องบินอยู่ในอากาศนั้นไม่มีความรู้สึกอย่างไรสบายเหมือนนั่งรถยนต์”

ต่อมากระทรวงกลาโหมดำริจัดตั้งหน่วยเครื่องบินขึ้น และได้ส่งพันตรี หลวงศักดิ์ศัลยาวุธ ผู้บังคับกองพันพิเศษที่ ๕ พร้อมกับทหารอีก ๒ นาย เดินทางไปศึกษาวิชาการบิน ณ ประเทศฝรั่งเศส เมื่อทั้งหมดสอบไล่ได้หลักสูตรสโมสรรการบินพลเรือน และหลักสูตรกองทัพบกฝรั่งเศส เป็นนักบินทหารแล้ว จึงเดินทางกลับไทยเมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๕๖

กิจการการบินไทย

ต่อมาวันที่ ๑๓ มกราคม พ.ศ. ๒๔๕๖ พันโทหลวงศักดิ์ศัลยาวัช ได้บินถวายพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พร้อมไปรษณียบัตรดอกดอกไม้ถวายพระพรชัยมงคล พระองค์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเหรียญคุณูปการ และต่อมาพระราชทานยศเป็นพันโท พระเฉลิมอากาศ ในปี พ.ศ. ๒๔๕๗

เมื่อกระทรวงกลาโหมพิจารณาหาสถานที่ใหม่ทำเป็นสนามบินถาวรเพื่อขยายกิจการการบินไทย พันโท พระเฉลิมอากาศ จึงเสนอพื้นที่ “ดอนเมือง” เนื่องจากเป็นที่ดอน ฟ้าไม่ท่วม “สนามบินดอนเมือง” จึงได้ปฐมฤกษ์เปิดวันแรก เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๕๗ และกระทรวงกลาโหมมีคำสั่งที่ ๒๙๑/๒๖๘๒๖ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๕๗ ยกฐานะแผนกการบินขึ้นเป็น “กองบินทหารบก” ภายหลังกองทัพอากาศจึงถือเอาวันนี้เป็น “วันที่ระลึกกองทัพอากาศ”

พันโทพระเฉลิมอากาศมีความพยายามในการซ่อมสร้างเครื่องบิน โดยใช้วัสดุในประเทศ เพื่อลดค่าใช้จ่าย เช่น การซ่อมตัวเครื่องบิน ใบพัด การใช้ น้ำมันวิทยาศาสตร์จากเปลือกงา แทนน้ำมันโนเวียสำหรับทาผ้าบุเครื่องบิน การประสานอะลูมิเนียม จนวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๕๗ โรงงานกองบินทหารบกสามารถสร้างเครื่องบินลำแรกได้ด้วยวัสดุภายในประเทศ ยกเว้นเพียงแต่เครื่องยนต์เท่านั้น

กองบินทหารบก พัฒนาก้าวหน้าต่อเนื่องเรื่อยมา และยกฐานะขึ้นเป็นกรมอากาศยานทหารบก และพระเฉลิมอากาศ ได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็นพระยาเฉลิมอากาศ ถือศักดินา ๑,๕๐๐ ไร่

วันที่ ๘ มีนาคม ๒๔๗๓ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๗ หน้า ๔๕๒๒
นายพลตรี พระยาเฉลิมอากาศ (สุณี สุวรรณประทีป) เป็น
นายพลโท

หลักการทำงาน

พระยาเฉลิมอากาศ ท่านเป็นคนตรงต่อเวลา ถือหลัก “ทำงานให้ได้มากที่สุด ใช้จ่ายให้น้อยที่สุด” และมีคติประจำใจว่า “เคยแล้วสบาย” ท่านลาออกจากราชการเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง และกลับเข้ารับราชการเป็นนายทหารนอกราชการ อีกทั้งยังได้เป็นผู้ริเริ่มบริษัทข้าวไทยขึ้น พลโทพระยาเฉลิมอากาศ ถึงแก่อนิจกรรม เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน พ.ศ. ๒๔๙๘ อายุ ๖๘ ปี

ทหาร ๓ นายที่ไปศึกษาวิชาการบิน ณ ประเทศฝรั่งเศส ภาพจากพิพิธภัณฑ์การบิน พระยาเฉลิมอากาศ

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จฯ กองบินทหารบก ณ สนามบินดอนเมือง เมื่อ ๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๕๙ ภาพจากพิพิธภัณฑ์การบิน พระยาเฉลิมอากาศ

พระยาเฉลิมอากาศ นับเป็นบุคคลสำคัญที่มีคุณูปการแก่กองทัพอากาศอย่างมาก ทายาทจึงได้จัดตั้ง พิพิธภัณฑ์การบินพระยาเฉลิมอากาศ ขึ้น ณ อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อเผยแพร่ประวัติ ผลงาน สร้างแรงบันดาลใจแก่เยาวชนรุ่นหลังให้สนใจการศึกษา อีกทั้งยังสร้างความนิยมในการเกษตรอย่างยั่งยืน ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ความรักชาติศาสน์กษัตริย์ด้วย

เอกสารอ้างอิง

- เอกสารชุดสำนักงานจังหวัดสุพรรณบุรี เรื่อง ประวัติมหาดไทยส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี (ฉบับร่าง) เพจแหล่งเรียนรู้พลอากาศโทพระยาเฉลิมอากาศ (สุนี สุวรรณประทีป)

ประกาศพระราชทานยศทหารอากาศ. (๒๔๗๙, มกราคม ๓). ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม ๕๓, หน้า ๒๕๕๙.

ผู้เรียบเรียง นางสาวปิยะดา อินทร์สงค์ นักจดหมายเหตุชำนาญการ